

SLOVENE A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
SLOVÈNE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
ESLOVENO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 19 May 2003 (morning)
Lundi 19 mai 2003 (matin)
Lunes 19 de mayo de 2003 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napišite komentar k **enemu** izmed naslednjih dveh besedil:

1. (a)

PIŠEM

Pišem, da bi ujel rokave spanca,
pišem, da bi zapisal zlato sled,
pišem, da bi izpolnil dolg izbranca,
medtem ko pišem, večni zvezdogled,
5 na drugem koncu mesta ona spi
z nebeškimi turkiznimi očmi ...

Pišem, da bi se vojne ne začele,
pišem, da bi me ne prevzel nemir,
pišem, da bi hortenzije cvetele,
10 da jutro nasledilo bi večer;
na drugem koncu mesta ona spi
z nebeškimi turkiznimi očmi ...

Pišem, da bi se ti prikradel v sanje,
pišem, da se v oblakih srečava,
15 rišem poljube, ustnic valovanje,
pišem z močnim peresnikom srca;
na drugem koncu mesta ona spi
z nebeškimi turkiznimi očmi ...

Jaka Košir, *Smehljaj* (2001)

1. (b)

Od februarja 1999 zopet pesnikujem. Pišem pesmi za boga tišine, boga samote in boga neizrekljivega. Pišem pesmi na sebi, se pravi strukture stihov, ki so namenjeni čisti eksistenci, kar pomeni, da je vsa njihova energija usmerjena k temu, da so darovi za prej omenjene bogove in hkrati tudi oblike avtorjeve povsem zasebne ustvarjalnosti. Niso namenjeni bralcem, komunikaciji, tistim, ki bi nanje na kakršen koli način odgovarjali. Bogovi (tišine, samote, neizrekljivega) so nemi in se ne odzivajo na napisano, pa čeprav to napisano (jasno, da mislim na širše ustanove napisanega v različnih prostorih in časih, nikakor ne le na svoje pesmi) v določenem smislu sodi k tem bogovom; definirajo se tudi preko besed molka.

10 Pišem pesmi, ki so pesmi časa, so v času, niso pisane proti njemu, zato sočasne. Niso za zmerom, nasprotno, so za zelo omejen, kratek čas, za drobno zarezo v časovni pokrajini. Recimo za nekaj tednov; te, o katerih pišem v tem komentarju, so bivale sedem tednov. Na izziv pisanja, na neodložljivo in obremenjujočo nalogo izrekanja stihov kot darov za bogove tišine, molka in neizrekljivega, na nemoč ne-pisanja odgovarjam z močjo, da oblikujem te pesmi-stavbe-darove kotčasne. Dam jih, oddam in izdam jih, vendar jih ne dam za zmerom; dam jih tako, da jih potem tudi odtegnem. To dejanje odtegnitve je v znamenju »za nalašč«, je kot nekakšen protiudarec. Pesem dam, vendar je ne izdam popolnoma. Pesmi, ki sem jo morda pisal, popravljal, pilil 17 ali 18 dni in se potem z manjšimi popravki vračal k njej še 7, 8 mesecev, pustim omejeno, provizorično bivanje, recimo 37 ali 48 dni. Potem jo uničim. Kje drugod kot v ognju. Sveti prostor s težavo, z oblikovanjem kot zahtevnim delom najdenih besed zalomim, skrunim, ga odtegnem bivanju. Čisti prisotnosti pesmi na sebi mora slediti njena popolna odsotnost.

Je njeno popolno izginotje v ognju dokončno? Je. Z grafitnim svinčnikom napisana pesem na lahko gorljivem papirju izgine v pepelu, v katerem se ostanki papirja družijo z ostanki lesa. In pepel odstranim bodisi iz lončene peči bodisi iz peščine ob reki (kjer bom ob toplih nočeh znova kuril kresove) in ga zakopljem globoko v zemljo ali v rečno sipino. Pesniško, v jeziku sanjača, bi se lahko reklo, da se bo iz pepela kaj dvignilo ali kaj čudežnega in presežnega vzklilo. Ne bo se, sam poskrbim za to, poteptam in izruvam sleherno obliko bivanja, preko katere bi se nadaljevala pesem za določen čas.

30 Po dvaindvajsetih letih pesniškega molka sem se ponovno odločil za poezijo, vendar na način, da bom pisal pesmi, ki ne bodo namenjene bralcem.

Janez Strehovec, *Stihi za sedem tednov, šesti komentar k ne več obstoječim pesmim* (1999)
